

سال اول، شماره ۴ (زمستان ۱۳۸۲)

اطلاع‌شناسی

INFORMATIONS

پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی

رتال جامع علوم انسانی

معرفی کتاب

پروشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی
پرتال جامع علوم انسانی

معرفی کتاب

Multilingual Dictionary of Knowledge Management:
English-German-French-Spanish-Italian/ Otto Vollnhals K. G. Sur
Verlag: Gale Group; Thompson Learning Co., 2001, 402 p.

به سبب رشد سریع اطلاعات قابل دستیابی، کتابخانه‌ها روز به روز با چالش‌های جدید و بی‌سابقه‌ای مواجه هستند. جهانی شدن و تغییر در روش‌های کاری از قبیل کار در خانه و ایجاد ارتباط با محل کار یا دیگران به وسیله رایانه و افزایش سطوح شغلی در محیط‌های کاری تأثیر فزاینده‌ای بر ساختار ارتباطات در شرکت‌ها از خود بر جای گذاشته است. بنابراین، ذخیره و قابل دسترس ساختن دانش موجود از اهمیت روزافزونی برخوردار گردیده است. آنچه در این عرصه حائز اهمیت است ایجاد شبکه‌ای هوشمند در درون مؤسسه‌ها و سازمان‌هاست. این مسائل به رشد سریع حوزه "مدیریت دانش" منجر شده است. علاوه بر روش‌های آزموده پیشین، فن‌آوری‌ها و راهکارهای نوینی نیز وجود دارند که می‌تواند برای یافتن پیوندهای جدید درون حجم وسیع داده‌های مدیریتی مفید افتند. مدیریت حرفه‌ای دانش اکنون به کلیدی مهم برای موفقیت تبدیل شده است، و کتابخانه‌ها به عنوان کارگزاران اطلاعات و دانش باید خود را برای مواجهه با چالش‌های موجود و دنیای متغیر آماده سازند.

“فرهنگ چند زبانه مدیریت دانش” ابزاری سودمند برای افرادی است که در کار مدیریت اطلاعات هستند. متن حاضر، با توجه به شرایط بی‌ثبات و دائماً در حال تغییر زبانی برای کتابداران، مدیران، مهندسان، متخصصان پایگاه‌های اطلاعاتی، سندپردازان (دکومانالیست‌ها)، و مترجمان می‌تواند مفید واقع شود.

این کتاب حدود ۳۴۰۰ اصطلاح بنیادی و موضوعی در زبان‌های عمده اروپایی یعنی انگلیسی، فرانسوی، اسپانیولی، ایتالیایی، و آلمانی را دربرمی‌گیرد. اصطلاحات، که در یک جمع‌بندی مقدماتی ارائه شده‌اند، همه بستریهای مربوط به مدیریت دانش را تحت پوشش قرار داده است؛ از جمله فن‌آوری پایگاه داده‌ها، مدیریت اسناد، و عرضه دانش. در مقدمه آمده است که اصطلاحات براساس منابع پایه، مرجع، و نشریات تخصصی کشورهای مورد اشاره گردآوری و تألیف شده‌اند.

بدنه اصلی کتاب با اصطلاحات زبان انگلیسی سازمان یافته و در کنار آن، در موارد مورد نیاز، توضیحات، واژه‌های مترادف، و اختصارات نیز آورده شده‌اند؛ سپس معادل آنها در زبان‌های دیگر بیان شده است. چهار نمایه الفبایی که اصطلاحات مجزا را در زبان‌های مورد اشاره دربرگرفته پایان‌بخش قسمت اصلی کتاب است. نمایه‌ها که هر یک به نوبه خود به منزله فرهنگ دوزبانه نیز عمل می‌کنند کار دستیابی آسان و سریع به واژه‌ها را تسهیل کرده است.

مریم قاضی‌نوری^۱

Professional Learning in the Information Services Environment/
Guty St. Clair. K. G. Saur Publishing Libraries, 2003, xxvi + 315p.

خدمات دانش‌رسانی، روشی مدیریتی در سراسر سازمان است که شرکت‌ها و سازمان‌ها را قادر می‌سازد تا هم در عملکرد کارکنان داخلی و هم در تعامل با مشتریان خارجی به برتری دست یابند.

خدمات دانش‌رسانی مفهومی بیش از مدیریت دانش را دربر دارد و به‌عنوان نقطه تلاقی مدیریت اطلاعات، مدیریت دانش، و آموزش استراتژیک به این نکته اذعان دارد که مهم‌ترین دارایی و امتیاز هر گروه یا محیط، دانش افراد آن گروه یا محیط تلقی می‌گردد. این دانش – این سرمایه فکری – عمده‌ترین موهبت سازمان به‌شمار می‌رود، و خدمات دانش‌رسانی اهرمی است که سازمان را برای مدیریت این موهبت یاری می‌دهد.

کتاب حاضر با هدف پرداختن به ضرورت پرورش مهارت‌های مدیریتی در میان اعضای جامعه اطلاعاتی درباره مفهوم‌سازی، طراحی، تحقق‌بخشیدن و سنجش برنامه‌های موفق آموزش حرفه‌ای، و پیشرفت و رشد حرفه‌ای کارکنان سازمان در چارچوب خدمات دانش‌رسانی برای متخصصان رهنمودهایی را ارائه می‌دهد. مندرجات این کتاب دربرگیرنده خدمات دانش‌رسانی به‌عنوان حرفه‌ای نوین؛ تخصص حرفه‌ای، توافق‌نامه، و گواهی‌نامه؛ گسترش دانش و اشتراک دانش؛ مدیریت کیفیت در حرفه جدید؛ و آموزش مدیریت استراتژیک در درون سازمان است.

مریم قاضی‌نوری

Information Representation and Retrieval in the Digital Age, Heting Chu, 2003, 250pp.

ISBN: 1-57387-172-9

متن حاضر با هدف ارائه طرحی جامع از بازیابی و بازنمود اطلاعات تهیه شده است. بر همین اساس، نویسنده سعی کرده با بازیابی مفاهیم کلیدی و گسترش آن در هر حوزه، به گونه‌ای نظام‌مند، اطلاعات بازنموده شده را از منظر زبان‌های ارائه شده، فنون بازیابی و الگوها، و نظام‌های بازیابی در اینترنت مورد ارزیابی قرار دهد. مطالب ارائه شده بیشتر بر مبنای بازیابی چندزبانه‌ای، چندرسانه‌ای‌ها، و اطلاعات فراساختاری استوار است. نویسنده با ارزیابی نسخه‌های جدید، تحلیل نقش، و قابلیت‌های هوش مصنوعی در بازنمود دانش، راهنمایی آموزشی برای افرادی که مایلند دانش کلی در باب مباحث پیشگفته کسب کنند فراهم ساخته است.

زهرا حداد^۱

Information Society Dictionary

<http://www.diplomacy.edu/is/dictionary>

واژه‌نامه جامعه اطلاعاتی حاصل تلاشی جمعی برای خلق یک واژه‌نامه در باب لغات و اصطلاحات مرتبط با این حوزه برای استفاده دولتمردان، متخصصان فن‌آوری اطلاعات،

روزنامه‌نگاران، و سایر افرادی است که به نوعی درگیر سیاستگذاری بین‌المللی برای جامعه اطلاعاتی هستند. رویکردهای اجلاس جهانی سران درخصوص جامعه اطلاعاتی (ژنو، ۲۰۰۳)، ضرورت تعریفی روشن از اصطلاحات و مفاهیم جدید را برای استفاده مشترک و بجا نمایان ساخت. مدخل‌های این واژه‌نامه در واقع منعکس‌کننده رویکردهای بنیانگذاران به چرخه‌های فرهنگی، حوزه‌های تخصصی، و تعاریف و توصیف‌ها از مفاهیمی مشابه و یکسان است. به‌طور مثال، چندین تعریف مختلف برای «شکاف دیجیتالی» ارائه شده که نشان‌دهنده آراء مختلف در این زمینه است. واژه‌نامه جامعه اطلاعاتی، اصطلاحنامه حوزه رایانه نیست، چه بسیاری از اصطلاحات این رشته قبلاً تعریف و ارائه شده است. اصطلاحات فن‌آورانه در این واژه‌نامه اساساً برای کمک به درک مفهوم جامعه اطلاعاتی تهیه شده و کلیدی است که برای پیوند آراء مختلف در باب موضوعی واحد کاربرد دارد. در حال حاضر حدود ۲۰۰ واژه همراه با تعاریف و شاهدهای عینی موجود است و ادامه کار را به همیاری علاقه‌مندان سپرده است. در سایت مربوط به این واژه‌نامه، نحوه همکاری و پذیرش مقالات، زبان، ویرایش، حقوق مالکیت معنوی و ... بیان شده است.

زهرا حداد

پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی
پرتال جامع علوم انسانی